

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 5 квітня 2017 р.
№ 268
Київ

**Про затвердження Порядку надання статусу дитини,
яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів**

Відповідно до частини шостої статті 30¹ Закону України “Про охорону дитинства” Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

Затвердити Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, що додається.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 5 квітня 2017 р. № 268

ПОРЯДОК
надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів

1. Цей Порядок визначає механізм надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі — статус).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

фізичне насильство, якого зазнала дитина внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі — фізичне насильство), — умисне заподіяння особою дитині тілесних ушкоджень, побоїв, катування, інших насильницьких дій, небезпечних для її життя, що завдали їй фізичного болю, спричинили розлад її здоров'я;

сексуальне насильство, якого зазнала дитина внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі — сексуальне насильство), — вчинення дій сексуального характеру стосовно дитини, зокрема втягнення дитини в зайняття проституцією або примушування її до зайняття проституцією з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства; задоволення статевої пристрасті неприродним способом із застосуванням фізичного насильства, статеві зносини та розпусні дії з дитиною з використанням примусу, сили, погрози, довіри, авторитету чи впливу на дитину, особливо вразливої для дитини ситуації, примушування дитини до участі у створенні творів, зображень, кіно- та відеопродукції, комп'ютерних програм або інших предметів порнографічного характеру;

психологічне насильство, якого зазнала дитина внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі — психологічне насильство), — вчинення дій стосовно дитини (погрози знищення, переслідування, залякування, шантаж, примус, дискримінація) або обставини, що пов'язані з воєнними діями та збройним конфліктом і негативно впливають на емоційний стан, психічний розвиток, відчуття благополуччя дитини і внаслідок яких може завдаватися або завдається шкода її здоров'ю.

3. Право на отримання статусу має дитина, яка внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів:

- 1) отримала поранення, контузію, каліцтво;
- 2) зазнала фізичного, сексуального, психологічного насильства;
- 3) була викрадена або незаконно вивезена за межі України;
- 4) залучалася до участі у діях воєнізованих чи збройних формувань;
- 5) незаконно утримувалася, у тому числі в полоні.

4. Наслідками воєнних дій і збройних конфліктів для дитини можуть бути одна, кілька або всі обставини, зазначені в пункті 3 цього Порядку. Під час надання дитині статусу заявником визначається обставина, яка мала найбільший негативний вплив на стан здоров'я та розвиток дитини.

5. Статус надається органом опіки та піклування за місцем реєстрації (обліку) дитини як внутрішньо переміщеної особи, а також за місцем проживання (перебування) дитини у населеному пункті, на території якого здійснювалася антитерористична операція, відповідно до переліку населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1275 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 98, ст. 3367), і органи державної влади на його території здійснюють свої повноваження в повному обсязі.

Безпосереднє ведення справ щодо надання статусу здійснюється службами у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі — служби у справах дітей).

6. Для надання статусу законний представник дитини або у разі, коли дитина переміщується без супроводження батьків або осіб, які їх замінюють, її родичі (баба, дід, прабаба, прадід, тітка, дядько, повнолітні брат або сестра), вітчим, мачуха, представник органу опіки та піклування подають до служби у справах дітей заяву про надання статусу і такі копії документів, засвідчені в установленому порядку:

свідоцтва про народження дитини або іншого документа, що посвідчує особу дитини;

документа, що посвідчує особу заявника;

документа, що підтверджує повноваження законного представника дитини (якщо дитина постійно проживає (перебуває) у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі, — документа, що підтверджує факт зарахування дитини до такого закладу) або родинні стосунки між дитиною та заявником, або повноваження представника органу опіки та піклування;

довідки про взяття дитини на облік як внутрішньо переміщеної особи або документа, що підтверджує проживання (перебування) дитини у населеному пункті, на території якого здійснювалася антитерористична операція, відповідно до переліку населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1275 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 98, ст. 3367).

У разі відсутності відомостей про реєстрацію місця проживання (перебування) дитини або документів, зазначених у абзаці п'ятому цього пункту, доказами підтвердження її місця проживання (перебування) у населеному пункті, на території якого здійснювалася антитерористична операція, можуть бути відомості, які містяться в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, або документи про право власності батьків або дитини на рухоме або нерухоме майно, свідоцтво про базову загальну середню освіту або атестат про повну загальну середню освіту, або документ про професійно-технічну освіту, або табель успішності, або учнівський квиток, або медичні документи, або свідоцтво про народження дитини;

заяв про вчинення кримінального правопорушення щодо дитини, про залучення дитини до кримінального провадження як потерпілої або визнання дитини потерпілою, зареєстрованих в установленому порядку у відповідних правоохоронних органах;

витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань про відкриття кримінального провадження за вказаною заявою про вчинення злочину щодо дитини та висновку експерта за результатами судової експертизи, проведеної в ході досудового розслідування в кримінальному провадженні, яка встановлює факт отримання дитиною поранення, контузії, каліцтва, зазнання фізичного, сексуального, психологічного насильства внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, у разі наявності обставин, передбачених у підпунктах 1 і 2 пункту 3 цього Порядку.

Дитина, якій виповнилося 14 років, має право самостійно звернутися до служби у справах дітей та подати документи, зазначені в абзацах другого, третьому, п'ятому, шостому та восьмому цього пункту.

7. Якщо дитина, яка має право на отримання статусу, залишилася без батьківського піклування, а догляд за нею тимчасово здійснюється родичами або іншими особами (сусідами, знайомими) відповідно

до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 “Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини” (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561), документи, зазначені у пункті 6 цього Порядку, готуються службою у справах дітей за місцем виявлення такої дитини.

8. У разі відсутності документів, зазначених в абзацах другому — п'ятому пункту 6 цього Порядку, для підтвердження персональних даних дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, її законний представник або посадові особи служби у справах дітей можуть отримати відповідні відомості на підставі письмового запиту до Мінсоцполітики, що забезпечує ведення банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

9. Заява про надання статусу реєструється в журналі обліку таких заяв, що ведеться за формою, затвердженою Мінсоцполітики.

10. Рішення про надання або відмову в наданні статусу приймається органом опіки та піклування на підставі документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку, протягом 30 календарних днів з дати реєстрації заяви про надання статусу.

У рішенні зазначаються прізвище, ім'я, по батькові дитини, дата її народження, адреса місця її проживання (перебування), обставини, визначені у пункті 3 цього Порядку, за яких вона постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, документи, які підтверджують такі обставини.

Рішення про відмову в наданні статусу приймається у разі відсутності одного з документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку (крім випадку, визначеного у пункті 8 цього Порядку), та може бути оскаржене в суді.

11. Інформація про дитину, якій надано статус, вноситься до банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

12. Підставами для прийняття рішення органу опіки та піклування про скасування статусу є:

закриття кримінального провадження у зв'язку з відсутністю події кримінального правопорушення щодо дитини або відсутністю у діянні складу кримінального правопорушення щодо дитини;

встановлення недостовірних відомостей у поданих документах або непідтвердження обставин, передбачених у підпунктах 1—5 пункту 3 цього Порядку, в ході досудового розслідування у кримінальному провадженні за заявою про вчинення злочину щодо дитини або судового розгляду.

Рішення про скасування статусу може бути оскаржено в суді.